

Retningslinjer for kommunenes forvaltning av midler til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) i 2024

1. Nasjonale føringer

SMIL-midlene skal forvaltes i samsvar med:

- ✓ [Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#)
- ✓ [Retningslinjer fra Landbruksdirektoratet](#)

Det er to rundskriv for SMIL-ordningen: Rundskriv [2021/18](#) «Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket – kommentarer til regelverk» og rundskriv [2021/29](#) «Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) – saksbehandling».

Fra 2020 ble det gjort endring i SMIL-forskriften, knyttet til hvem som er berettiget tilskudd, jf. jordbruksavtalen 2019. Det er åpnet for at privatpersoner også kan søke om tilskudd i det elektroniske søknadsskjemaet. De kan da søke på sitt fødsels- og personnummer. Vi minner om at de samme vilkårene gjelder, slik at søker fortsatt må være eier eller leier av en landbrukseiendom, og drive en produksjon på denne som oppfyller vilkårene for å motta produksjonstilskudd. Eier kan også søke tilskudd selv om eier ikke driver selv. Vilkåret for at eier kan søke, er at det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på eiers eiendom, f.eks. ved utleie av jordbruksarealene.

2. Regionale føringer

De regionale føringene for bruken av SMIL-midlene i Troms og Finnmark framkommer av Regionalt miljøprogram (RMP) for perioden 2023–2026. Hovedmålet med Regionalt miljøprogram er *å styrke miljøarbeidet i jordbruket og synliggjøre jordbrukets miljøinnsats i Troms og Finnmark*.

Bruken av SMIL-midlene skal støtte opp om de strategiske satsingsområdene i RMP:

1. Kulturlandskap
2. Biologisk mangfold
3. Kulturmiljøer og kulturminner
4. Tilgjengelighet og friluftsliv
5. Jord og jordhelse
6. Forurensning i kulturlandskapet
7. Klima
8. Økologisk drift

RMP: [Regionalt miljøprogram for jordbruket i Troms og Finnmark 2023 - 2026](#)

3. Kommunenes prioriteringer og tiltaksstrategier

Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. Kommunenes tiltaksstrategier for SMIL danner en viktig del av grunnlaget for forvaltningen av SMIL-midlene. Vi forventer at kommunene prioriterer de tiltakene som har best effekt for miljøet. Klimatiltak skal prioriteres. Bruken av SMIL- midlene skal om mulig sees i sammenheng med regionalt miljøtilskudd, slik at investeringene kan ivaretas gjennom årlig skjøtsel. Innholdet i de lokale retningslinjene må være offentliggjort på kommunens nettside.

Kommunen bestemmer hvilke søknadsfrister som skal settes. Det går av rundskrivet fram at kommunen bør fastsette søknadsfrist og denne bør kunngjøres f.eks. ved utlysning av midlene. Det skal brukes søknadsskjema utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Kommunen skal oppfordre alle til å søke elektronisk.

4. SMIL-tiltak som berører reindriftsinteressene og andre interesser

Kommunen bør underrette tilskuddsmottaker og tiltakshaver om at det må søkes tillatelse til tiltaket etter [plan- og bygningsloven](#) der dette er nødvendig. Søker er ansvarlig for at tiltaket ikke skader automatisk freda kulturminner eller er i konflikt med [kulturminneloven](#) på annen måte. Kommunen bør også informere om at reinbeitedistriktet må varsles iht. [reindriftslovens](#) § 63, 2.ledd i andre saker der tiltaket kan berøre reindriftsinteressene. Kontaktinformasjon til [reinbeitedistrikt og samebyer i Troms og Finnmark](#) finnes på Statsforvalterens hjemmesider. Forvaltningen av SMIL skal skje i samsvar med [reglene for økonomistyring i staten](#).

5. Kontroll

Når kommunen gir tilsagn om tilskudd, må det i tilsagnet samtidig tas forbehold om at kommunen, Statsforvalteren eller Riksrevisjonen kan kreve nødvendige opplysninger og kontrollere at bruken av tilskuddet har skjedd i tråd med forutsetningene. Dette ligger inne i vedtaksmalen.

For SMIL-midlene bør det framgå av kommunens årlige rapportering til Statsforvalteren hvordan kommunen har gjennomført nødvendige kontrolltiltak og resultatet av disse. Statsforvalteren vil i sin forvaltningskontroll bl.a. føre tilsyn med at kommunene oppfyller kravene til foretakskontroll.

6. Rapportering

Bruken av SMIL-midlene rapporteres på skjema som kommunen får tilsendt fra Statsforvalteren i forkant av rapporteringsfristen. Rapporteringen skal bl.a. omfatte:

- ✓ Oppsummering av bruken av tildelte midler sett i forhold til de mål og prioriteringer som er gjort i kommunenes tiltaksstrategier for SMIL-midler, og i forhold til formålet med SMIL-midlene slik det er beskrevet i forskriften.
- ✓ Kontrollomfang, kontrollmetode og resultater fra kontrollen.

I tillegg skal kommunen på bakgrunn av prioriteringene som er gjort i de lokale tiltaksstrategiene, melde inn behov for midler for 2025. Kommunenes rapportering er grunnlag for Statsforvalterens årlige rapportering til Landbruksdirektoratet og for neste års tildeling av SMIL-midler til kommunene.

7. Frister i 2024

15. september	Frist foreløpig rapportering, grunnlag for eventuell refordeling av midler
1. november	Frist for rapportering av bruken av midlene for 2024 og innmelding av behov for midler for 2025

8. Kontaktpersoner hos Statsforvalteren

Jørgen Bjørkli	Jorgen.bjorkli@statsforvalteren.no	77 64 21 09
Aase Berg	aase.berg@statsforvalteren.no	77 64 20 74